

Restaurering av bekker – NVEs rolle

Arne Jørgen Kjøsnes
NVE Region Midt-Norge

Hva er bekkerestaurering?

Fra bekkerestaurering i Våler i regi av Våler JFF.

Avbøtende tiltak?

Habitatforbedring?

Gjenskape bekken slik den var tidligere?

En naturlig bekk vil aldri se lik ut over tid (det skal den heller ikke)

Forandring skjer hele tiden

- Erosjon

- Flom flytter på substrat

- Trær faller i bekken

- Nye løp dannes

Kan også forårsake endringer for livet i bekken

Gjenskape naturlige forhold i bekken som har blitt ødelagt av menneskelige inngrep

Mest «vanlige» tiltakene

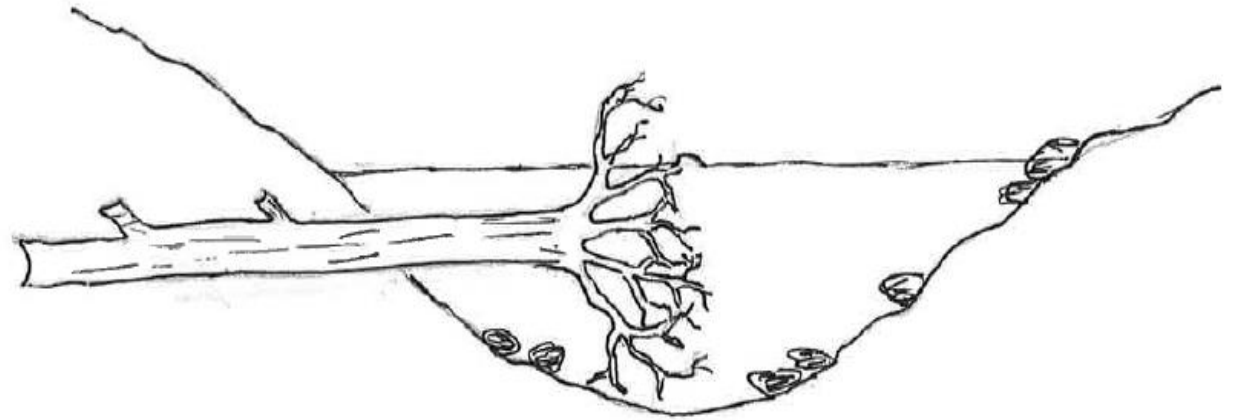
- Gytegrus
- Vandringshinder
- Habitatforbedring

Gytegrus

Habitatforbedring

Ved et el-fiske i et sideløp til Stjørdalselva, utgjorde røtter 3% av overfisket areal. Her ble 27% av all fisken fanget.

Vandringshinder

- Kantvegetasjon kan høstes ved hogst (plukkhogst), forutsatt at høstingen ikke medfører en *biotopendring*.

Må det søkes til NVE om tillatelse til restaurering?

- Nei
- Men det er greit for utfører å ha «godkjenning»
- Så lenge tiltaket ikke øker flomfare, erosjon o.l. så trenger ikke tiltaket omsøkes.
- Utbedring av vandringshinder er positivt. Hvis ønsket samtidig er å få fisken lengre opp enn den noen gang har gått tidligere, så må dette søkes til FM

Forholdet til vannressursloven (vrl)

- Vrl § 8: *«Ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget eller sjøen uten at det skjer i medhold av reglene i § 12 eller § 15.»*
- Vannressursloven inneholder ingen krav om at inngrep i vassdrag på forhånd skal meldes til NVE (unntak er kraftverk i verna vassdrag), eller krav om at det på forhånd må søkes om tillatelse.

- OBS! Det er likevel ikke lov å utføre inngrep som behøver konsesjon/tillatelse etter vannressursloven uten å ha konsesjon! Da kan man risikere å bli pålagt å rette opp/tilbakeføre vassdraget til slik det var og man kan få tvangsmulkt
- Det er den/de som skal utføre et inngrep i vassdrag sitt ansvar å finne ut om det er nødvendig med konsesjon etter vannressursloven
- Tvil? Kontakt NVE

«Aktsomhetsparagrafen»

- § 5 i vannressursloven gjelder for alle tiltak i vassdrag: *«Enhver skal opptre aktsomt for å unngå skade eller ulempe i vassdraget for allmenne eller private interesser.»*

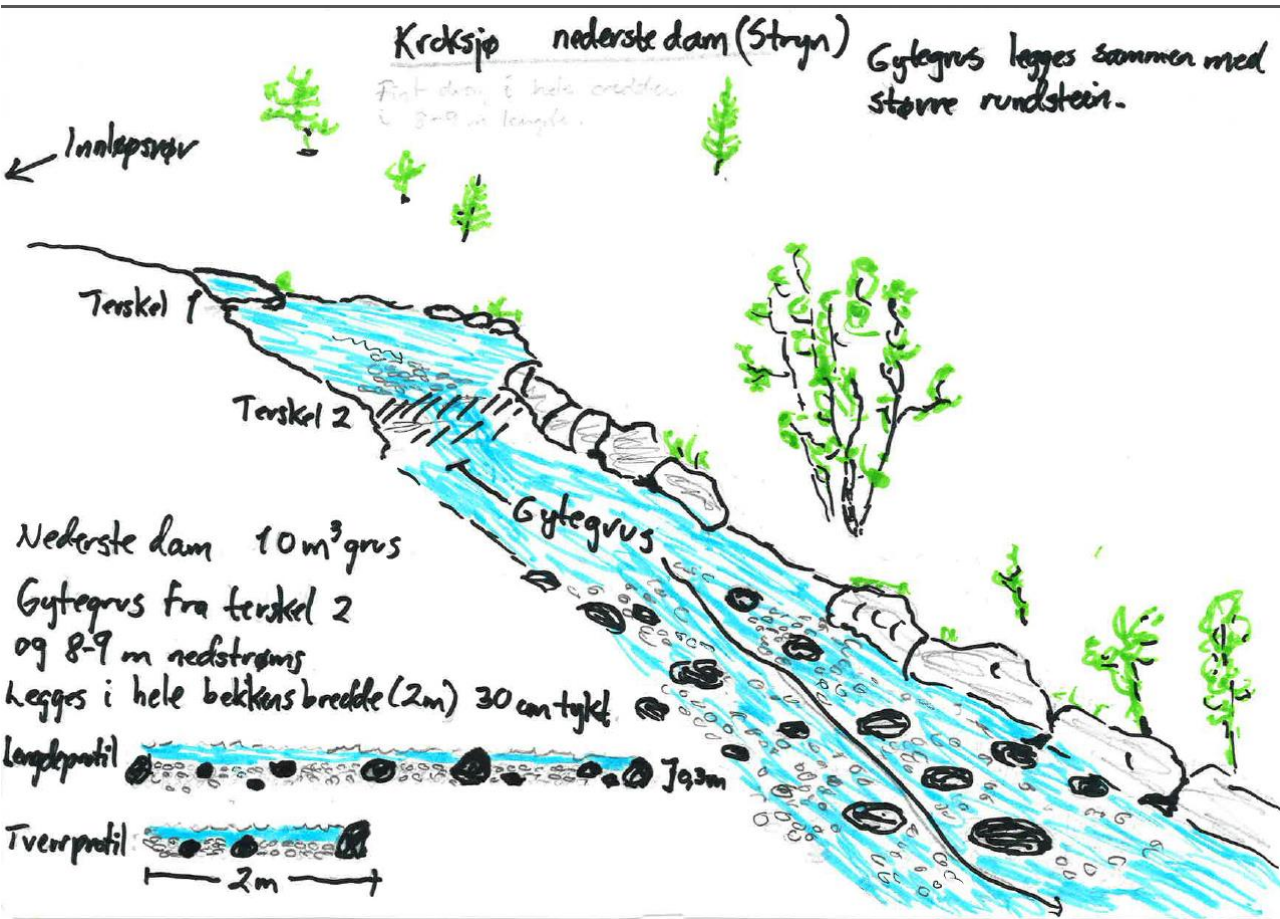
Tips

- Gjør grundige forberedelser (Status? Årsak? Tillatelse)
- Skap engasjement (skole)
- Sett dere et realistisk mål sett i forhold til dagens tilstand
- Ikke alt må være målbart (før- og etterundersøkelser skader ikke 😊)
- Utføres i tidsrom som passer best for artene som finnes i bekken
- Det enkle er ofte det beste
- Steinutlegging, gytegrus, trestokker/røtter, fjerne vandringshinder
- Ikke nødvendig at fisk kan gå opp på alle vannføringer
- Gjør godt arbeid – må tåle flom –grus og stein vil flytte seg

Stryn

Enkle blyantskisser er ofte det beste

Noen eksempler fra Sverige

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

Somrungen i Sunndalen

Stryn i Sogn og fjordane

Oppsummering

- Tenk enkelt
- Få oversikt over dagens tilstand
- Sett dere mål og beskriv hvordan dere vil nå målet
- Skap engasjement (skoleprosjekt)
- Sørg for at det privatrettslige er i orden
- Send gjerne planene til kommunen og Fylkesmannen (evt. NVE)

*Takk for
oppmerksomheten!*

